

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1618

Vragen van het lid **Kortenhorst** (CDA) aan de staatssecretarissen van Defensie en van Economische Zaken over de nieuwe melding van kostenoverschrijding bij het JSF-project. (Ingezonden 19 april 2005)

- 1
Kent u het artikel getiteld «Huge Raptor, C-130J Cuts Offset Other Big Increases»¹ waarin melding wordt gemaakt van nieuwe overschrijdingen van de kosten van de SDD-fase² van het JSF-project?³
- 2
Wat zijn de oorzaken voor deze overschrijdingen? Wat is de precieze betekenis daarvan voor de Nederlandse deelname in het SDD-programma?
- 3
Wat zullen de effecten van deze overschrijdingen zijn op de «business-case» van de Nederlandse SDD-deelname en op de aanschafprijs van het toestel voor Nederland?
- 4
Wat zullen de effecten zijn op de doorlooptijden van het JSF-project als geheel? Worden de leveringen van eventueel door Nederland aan te

schaffen JSF-vliegtuigen hierdoor andermaal vertraagd?

- ¹ Defence Today, 13 april jl.
² System Development and Demonstration.
³ Joint Strike Fighter.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van der Knaap** (Defensie), mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken. (Ontvangen 11 mei 2005)

- 1
Ja.
- 2 en 3
Het artikel refereert aan de «Selected Acquisition Reports». Dit zijn jaarlijkse rapporten over de voortgang en de kosten van alle grote defensieprogramma's in de Verenigde Staten. De voor 2004 gerapporteerde kostenstijging in het JSF-programma bedraagt \$ 11,8 miljard. Deze kostenstijging is opgebouwd uit een stijging van de SDD-kosten met \$ 0,9 miljard (van \$ 40,5 miljard naar \$ 41,4 miljard) en een stijging van de kosten voor de productie van in totaal 2443 Amerikaanse vliegtuigen met \$ 10,9 miljard (van \$ 199,8 miljard naar \$ 210,7 miljard). De oorzaak van de stijging van de SDD-kosten is de inflatie die in de lucht- en ruimtevaartsector hoger is gebleken dan het voorspelde inflatiepercentage dat de Amerikaanse overheid had toegepast. De stijging van de productiekosten wordt veroorzaakt door het genoemde

inflatiepercentage, een vertraging van het productieprofiel (als gevolg van de gewijzigde planning, zoals verschuiving van Short Take Off and Vertical Landing (STOVL) versie van het fiscale jaar 2007 naar 2008) en het uitontwikkelen van het ontwerp. De verhoging van het SDD-budget heeft tot gevolg dat de ontwikkelingskosten (de «non recurring costs»), die in de stuksprijs van «plankopers» worden verwerkt, zullen stijgen. Nederland participeert in de SDD-fase en is hierdoor vrijgesteld van de betaling van ontwikkelingskosten. Omdat Nederland bij de eventuele verwerving van de JSF geen ontwikkelingskosten betaalt, wordt het relatieve voordeel voor Nederland ten opzichte van «kopen van de plank» groter. Mits de overige uitgangspunten van de «business case» gelijk blijven, heeft de verhoging van het SDD-budget een klein positief effect op het door afdrachten van de industrie te dekken tekort in de «business case».

- 4
De doorlooptijden van het project als geheel veranderen niet. Evenmin worden de eventuele leveringen aan Nederland vertraagd. De reeds eerder gerapporteerde herziene planning van de ontwikkeling en de productie blijft gehandhaafd.